

Vad hände egentligen 1676 vid Fyllebro?

Vårvinter i dagens Fyllebro.

Foto: Kjell Janson

Strax söder om Halmstad stod ett blodigt slag för drygt 330 år sedan. Det är ett välkänt faktum. Men vad hände egentligen dessa dagar i augusti när danskarna gav vika för den svenska krigsmaskinen? Det vill en nybildad arbetsgrupp få mer kunskap om.

Idag genomkorsas det forna krigsområdet av breda vägar och Eurostops centrum dominerar blickfältet. Någonstans här, från Fyllinge bostadsområde och ned mot Fylleån stod slaget 1676.

Att det faktiskt ägde rum här känns en smula överkligt, allt ter sig nu så fridfullt. Ingen kan längre minnas de dödligt sårade, jämranden och krutröken, som steg mot skyn. Det är lätt att man tappar det historiska perspektivet i vår tid.

Segrarens vinkel

Idag är det ingen som betvivlar att slaget

ägde rum här, det har vi källor som vittnar om.

Men vi vet inte så mycket om hur slaget verkligen gick till. Från den enskilde soldatens synvinkel. Hur haglade kulorna över Fyllebro, från vilken riktning kom de stridande flankerna och vilka spår har de lämnat efter sig?

Det som ytterligare komplicerar saken är att det florerar flera uppgifter som ofta är baserade på segrarens officiella berättelser.

För att få en annan bild, kanske en sannare, har en arbetsgrupp med lokalhistorisk förankring bildats.

Rädda materialet

Initiativet kom från Britt-Marie Larsson på Halmstads kommun. Tillsammans med henne finns i gruppen historikern Daniel Borgman, vår före ordförande KB Bjering, länsantikvarie Mats Folkesson och

artisten Bengt Olander, som i ord och ton beskrev Fyllebrohändelserna vid årsmötet i höstas.

— Innan Fyllebro riskerar att förstöras, berättar Bengt, vill vi göra en grundlig slagfältsarkeologisk undersökning. Hur kan vi vara absolut säkra på att slaget ägde rum exakt där? En riktigt genomgripande undersökning har inte gjorts.

Djuplodande undersökning

I en framtid kanske ytterligare fastigheter byggs på området och då kommer med all sannolikhet det kulturhistoriska lagret att försvinna. En viktig del av vår historia riskeras att schaktas bort. Därför är kartläggningen viktig anser gruppen.

— En undersökning sker med olika instrument och metoder, där vi hoppas få fram föremål ur jorden. Dessa fynd kommer därefter att analyseras.

Ett tålmodigt och vetenskapligt intressant arbete.

— Vi kommer att få fram ny kunskap och kunna dra nya slutsatser. Kanske måste vi skriva om just denna del av vår svenska historia.

Vem vet vad som döljer sig djupt i jordlagren, vid köpcentrumet och de tungt trafikerade vägarna. Vilka historiska nya rön kan komma i dagen? Gamla Halmstad följer spånt gruppens arbete.

Love Janson

Marint centrum på Söder

Söder är en oas för många, vem har inte flanerat längs Dragvägen en ljum försommardag och njutit av lummig grönska invid ån?

Denna stadsdel är just nu under stark påverkan där gamla fastigheter får lämna plats för nya. Den gamla Matadorfabriken och den rymliga röda träkåken som en gång inrymde Rolles välkända Prylbod, kommer förmodligen att rivas.

Även om förändringens vind kommer att blåsa hårt över Söder kommer den inte att påverka en gammal och avhållen tradition.

Sjöfart har utan tvekan präglat Söder och dess invånare. Tänk bara på varvsområdet, fiskebodarna eller när färjan Prins Bertil lade till.

Fiskebodarna på Söder - en hotad idyll.

Denna tradition fortlever i en nybildad förening som vill tillvarata detta. Föreningen vill skapa ett marint centrum i den yttre delen av varvsområdet med flera olika projekt och aktiviteter på programmet.

Föreningen Gamla Halmstad stödjer denna bevarandetanke som bidrar till att denna omistliga del av stadens hamnhistoria inte ska gå förlorad utan sparas för framtiden.

Bygger vidare på starka relationer

Vår förening är ett stort nätverk av relationer. Ett finmaskigt nät av kontakter som hela tiden växer och förändras. Därför känns det bra att ösa ur Carin Carlsson-Lindbergs rika kunskap som nätverkare.

Hon tillhör en genuin handelsfamilj som drev Halmstads kanske mest kända klädaffär, Sven Carlsson. Det är säkerligen många som fortfarande minns den omtyckta butiken med sitt rika utbud. Den fanns i korsningen Storgatan och Klammardamsgatan.

Vi presenterar styrelsen **Carin Carlsson-Lindberg**

Det var Carins farfar som startade verksamheten med ett skrädderi 1889. Därefter har familjeföretaget gått i arv. Idag är klädaffären nedlagd och Carin har bytt karriär, från försäljning till pedagogik och hon arbetar som lärare på Sannarpsgymnasiet.

Att arbeta med kläder och att undervisa kan tyckas ha stora skillnader men för Carin är detta marginellt.

— För mig handlar det om att mina elever ska känna sig trygga med sin kun-

skap precis som jag ville att mina kunder skulle få den rätta känslan i kläderna.

I ny roll

Att träffa kunder i butiken och infria deras behov handlar om relationer, en kunskap som passar perfekt i hennes yrke som lärare.

— Den erfarenhet som jag har fått genom att arbeta med relationsförsäljning har givit mig en trygghet i mitt nuvarande yrke.

En erfarenhet som också kommer mycket väl till pass i mötet med medlemmar och

arbetet i vår aktivitetsgrupp, som genomför våra aktiviteter. Ett uppdrag som handlar i stort om att få föreläsare, leverantörer och andra att nå ett och samma mål.

Värvades av KB

Lokalhistoria och Halmstad har alltid legat Carin varmt om hjärtat. Hon blev värvad till vår förening av KB Bjering, som ökade intresset för hemstaden. Historieintresset har hon odlat sedan unga år och såg Halmstad snabbt förvandlas.

Att vi syns mer ger nya kontakter och fler medlemmar, menar Carin.

Foto: Christel Ek

— Första gången som jag började fundera på hur staden höll på att förändras var på 60-talet när torggaragets grop förstörde vårt fina torg, minns Carin. Jag passerade hålet varje dag på väg till flickskolan. Den miljö som sedan ersatte är väsensskild ifrån hur det var.

Förutom studier på annan ort har hon blivit Halmstad trogen.

— Halmstad är den hjärtliga staden. Den har allt jag behöver. Bad, sol och framförallt underbara människor.

Foton väcker känslor

Några gånger om året brukar styrelsen ägna en kväll åt att botanisera i Gamla Halmstads bildarkiv. Då sprids lyckliga leenden över deltagarnas ansikten. Samtidigt blandas många glada kommentarer med uttryck för vemod och saknad. Så vacker vår stad är! Tänk så mycket fint som har försvunnit!

Jag har genom livet haft många tillfällen att ta unika bilder på miljöer som fascinerat mig. Mitt dilemma är att jag ofta tänkt att det gör jag istället nästa gång jag kommer hit – eller nästa igen, kanske rent av ännu senare.

Framför allt när jag var ung tänkte jag att nuet var det normala tillståndet som skulle vara för alltid. Plötsligt och för sent upptäckte jag att det jag skulle ha velat dokumentera var borta. Tack alla ni som hade förstånd att fotografera medan tid var! Glöm inte att

dagens normala miljöer snabbt blir morgondagens historia. Ta med kameran och fotografera på promenaden, arbetet eller vid olika evenemang.

Då jag tillsammans med Klas Brogren skrev en bok om svensk passagerarsjöfarts historia så hade vi ganska många fartygsbilder att välja mellan för att illustrera boken.

En sak som vi däremot fick leta efter var bra bilder på interiörer från fartygen. Det finns många exteriörbilder på färjan PRINS BERTIL i Halmstad men knappast några inredningsbilder. Det är samma situation för den lokalhistoriskt intresserade. Hur många interiörer hittar vi från hus, hem eller företag i Halmstad?

En annan typ av bilder, som vi fick leta efter till vår bok var de med motiv på människor som hade betytt så mycket för det

här segmentet av historien. Bilder på besättningsmedlemmar på PRINS BERTIL är till exempel inte heller speciellt vanliga. Det jag vill säga är att dokumentera inte bara yttre stadsmiljöer och natur utan även interiörer, händelser och människor.

Fotografering var en vanlig hobby under 1900-talet. I familje-

gömmorna ligger foton, diabilder, vykort och filmer med Halmstadmotiv som tillsammans utgör en fantastisk dokumentation av staden och dess människor under förra seklet.

Ordföranden har ordet!

En del av denna bildskatt kom fram och väckte stor uppskattning i Stellan Larssons fotobok om Halmstad för några år sedan!

Föreningen Gamla Halmstad tar gärna emot olika typer av foton för att kunna bredda sitt arkiv samt använda i sin årsbok. Modern teknik gör det möjligt att scanna bilder med så hög upplösning att de sedan kan tryckas. På så sätt kan fler dela på godbitarna. I årsboken är foton ett viktigt komplement till våra intressanta artiklar. Ofta har läsarna inte upplevt den tid som beskrivs. Då fördjupar bilderna upplevelsen av det skrivna.

Ytterligare en dimension läggs till texten. Styrelsens och redaktionskommitténs ambition är att årsboken både genom texterna och bilderna skall ge upphov till många förnöjsamma leenden, glada utrop kryddade med den naturliga dosen av saknad och vemod. På så vis får vi nöjda medlemmar!

Anders

Föreningsgatan från en svunnen tid.

Vårmöte onsdagen 16 april

Halmstad - En Historisk Odysse: Bakom kulisserna på en dokumentär.

Vi visar denna film om 700 år av händelser i Halmstads historia och Johan Dahnberg, Läns museet i Halmstad, berättar hur den kom till. Immanuelskyrkan kl. 18.30.

Supé

Baconlindad kycklingfilé, ädelostsås och potatisbakelse, sallad, inkl. vin och vatten, kaffe och kaka på restaurang Jarlen. Pris: 160:-/person

Anmälan

till maten är bindande och sista datum för anmälan är **tisdagen den 8 april**. Ring 035 -21 40 40, måndag - torsdag 9-12 e-post: info@gamlahalmstad.se

Vårutflykt lördagen 17 maj

Möt våren på Österlen!

Vår mycket uppskattade vårutflykt går i år till Österlen.

Avresa 7.30 från Halmstads Teater och efter kaffe och fralla i Sjöbo kl 10 går färden till Österlenkusten med dess små fiskelägen. Lunch på Skillinge Hamnkrog kl 14. Därefter blir det stadsvandring i Simrishamn och ett besök på kaffestugan Annorlunda vid Stenshuvud vid Kivik. Vi beräknar hemkomst kl 19.

Anmälan

per e-post: info@gamlahalmstad.se eller per telefon till vår expedition 9-12 tel. 035 - 21 40 40

senast 29 april.

Uppge vegetarisk mat om du vill ha det. Pris: 500 kr per person.

Bidra till vår stads personhistoria, skicka in nekrologer!

Personhistoria är en viktig och vital del av Gamla Halmstad. Det är genom människors liv som stadens historia ofta tecknas. En mångskiftande bakgrund genom år och över generationer. Viktiga dokument för intresserade och för framtiden.

Vi vill fortsätta detta betydelsefulla arbete och uppmanar dig att skicka in en nekrolog när någon anförvant har avlidit. Då bidrar du också till att dokumentera Halmstad. Nekrologerna publiceras i årsboken.

Gör så här. Berätta kortfattat om personen och notera familjedata och händelser. Bifoga gärna en bild. Vi förbehåller oss rätten att korta ned texten. Tack vare denna insats bidrar du till att levnadsöden inte går förlorade.

Ett varm tack till våra sponsorer!

1936-2006
Bokia
Larssons Bok & Papper

Swedbank

SVENSK FASTIGHETSFÖRMEDLING

Dieter Friedrich, Haverdal

Nöjespalatset Mårtensson firar 150 år

Halmstads kanske mest kända hotell firar i år 150 år. Det var 1858 som Fredrik Mårtensson öppnade sin rörelse i vår stad och kunde erbjuda logi med sju rum. Det anrika hotellet har sedan dess etsat sig fast i både Halmstadbornas som turisternas hjärtan.

Sedan starten har borgare, societet och handelsresande njutit av mat och husrum. Det blev en given samlingspunkt och där firades under slutet av 1800-talet särskilda Oscarsbaler. Fredrik avled 1879 och hans namn bär hotellet fortfarande.

Tack vare järnvägens utbyggnad skapade det en god ström av resande men framgångssagan dämpades drastiskt på 1930-talet i depressionens Europa när antalet resande avtog. Efter denna nedgång kom rörelsen snabbt på fötter igen.

Under Franz Grubers ledning genomgick hotellet en ansiktslyftning och moderniserades. Man gav ett större utbud av nöjen med biografen Palladium och restaurang Norre Katt i den angränsande grönskande parken. Hotellet hade också begåvats med fler rum

och hade vid slutet av 1970-talet omkring 80 rum.

Men Mårtensson är inte bara hotell, för flera är det även ett givet nöjescentrum. Många generationer Halmstadborna har dansat många turer till vitt skilda musikstilar under årens lopp. Nattklubben är ett populärt tillhåll för den yngre danssugna generationen. Det är också förmodligen stan's kanske kändistätaste hotell, där man har kunnat beskåda flertalet celebriteter.

Vissa kanske minns att man kunde hyra slips utanför och på så sätt var entrén räddad till lördagsdansen.

Idag är det många som gärna tar en öl på after work under fredagskvällen på puben Fox and Ancor. Att njuta den i "biblioteket" strax bakom är en lisa för kropp och själ.

Firande kommer att ske med olika aktiviteter på hotellet och i några särskilda festdagar. Kanske kommer den gamla hästskjutsen i bruk, som transporterade resande från järnvägsstationen till hotellet.

Vi hälsar nya medlemmar hjärtligt välkomna!

Abrahamsson, Keith, Halmstad
Ahlberg, Tord, Haverdal
Albrektsson, Gösta, Halmstad
Andersbergs bibliotek, Halmstad
Andersson, Bo-Göran, Halmstad
Andersson, Ingemar, Halmstad
Andersson, Ingrid, Harplinge
Andersson, Jan-Erik, Halmstad
Andersson, Karl-Erik, Halmstad
Andersson, Krister, Halmstad
Andersson, Kristina, Halmstad
Andersson, Lars, Halmstad
Andersson, Lena, Halmstad
Andersson, Stig, Halmstad
Andersson, Sven-Ingvar, Halmstad
Andréasson, Erik, Simlångsdalen
Andreasson, Johan, Halmstad
Andreasson, Lisbeth, Halmstad
Andreasson, Sylve, Halmstad
Artursson, Leif, Halmstad
Arvidson, Philip, Gullbrandstorp
Askfelt, Birgitta, Halmstad
Bagge, Pia, Halmstad
Barbrodotter Ek, Benita, Halmstad
Bengtsson, Annica, Halmstad
Bengtsson, Jonas, Halmstad
Bengtsson, Lisbet, Halmstad
Bengtsson, Stina, Hägersten
Bjelvéus, Birgitta, Halmstad
Björnstig, Inga-Lill, Halmstad
Björklund, Majlis, Halmstad
Blomquist, Kristina, Getinge
Blomqvist, Anders, Halmstad
Bresmar, Mikael, Halmstad
Brink, Kristina, Halmstad
Börtner, Inger, Lahoim
Carlson, Gunvor, Halmstad
Ciavarellz, José, Halmstad
Dahlberg, Björn, Halmstad
Dahlberg, Lars-Åke, Halmstad
Dahlberg, Monica, Halmstad
Dahlin, Nils-Erik, Halmstad
Dernbrant, Gunilla, Halmstad
Dworak, Ebbe, Halmstad
Ehlgeskog, Ulf, Ås
Ekblom, Anders A, Halmstad
Eklund, Annette, Ljungby
Engdahl, Roiene, Halmstad
Engman, Silvi, Halmstad
Engström, Bengt, Halmstad
Ericsson, Marjut, Åled
Ericsson, Åke, Halmstad
Eriksson, Helén, Halmstad
Erlandsson, Lennart, Halmstad
Fajersson, Göran, Åled
Forsberg, Gösta, Eldsberga
Frejdh, Britt, Simlångsdalen
Gasstorp, Dan Öjvind, Haverdal
Gustafsson, Bengt, Halmstad
Haglund, Elisabeth, Halmstad
Hagman, Eva, Gullbrandstorp
Halila-Ekvall, Jill, Halmstad
Hall, Björn, Halmstad
Hammenberg, Stefan, Halmstad
Hammer, Agneta, Halmstad
Hansson, Hilding, Halmstad
Helleklev, Bengt-Åke, Oskarström
Hildingsson, Erik, Halmstad

Hjalmarsson, Bertil, Halmstad
Hoogland, Svante, Halmstad
Hultén, Margareta, Harplinge
Häggström, Birgitta, Karlstad
Högberg, Thomas, Halmstad
Idoffsson, Gull-Britt, Halmstad
Isacson, Susanne, Gullbrandstorp
Jess, Anna-Karin, Halmstad
Johansson, Anders, Halmstad
Johansson, Anita, Halmstad
Johansson, Ann-Marie, Frösakull
Johansson, Barbro, Halmstad
Johansson, Berit, Halmstad
Johansson, Britt, Halmstad
Johansson, Pia, Halmstad
Johnsson, Carina, Halmstad
Jonsen, Hans-Erik, Halmstad
Jonson, Björn, Segeltorp
Jonsson, Lars-Erik, Simlångsdalen
Jonsson, Lennart, Halmstad
Junell, Lena, Stockholm
Jägerloo, Jonas, Halmstad
Jönsson, Anna-Lena, Halmstad
Jönsson, Barbro, Halmstad
Jönsson, Bengt-Erik, Halmstad
Jönsson, Christina, Halmstad
Jönsson, Sven, Gullbrandstorp
Karell, Pehr, Stockholm
Karlsson, Ann-Charlotte, Halmstad
Karlsson, Birgitta, Halmstad
Karlsson, Evy, Halmstad
Klintgren, Karin, Halmstad
Knutsson, Anne, Rydöbruk
Knutsson, Erik, Halmstad
Knutsson, Eva, Eldsberga
Knutsson, Krister, Halmstad
Konradsson, Ing-Marie, Halmstad
Kullberg, Per-Olof, Halmstad
Källqvist, Lena, Halmstad
Larsson, Dan, Halmstad
Larsson, Doris, Halmstad
Larsson, Ingrid, Halmstad
Larsson, Lisbeth, Halmstad
Larsson, Margret, Halmstad
Larsson, Marianne, Halmstad
Larsson, Roland, Halmstad
Larsson, Thomas, Halmstad
Leon, May.K, Halmstad
Liljedahl, Bo, Halmstad
Liljedahl, Sten, Halmstad
Liljequist, Kerstin, Halmstad
Lindau, Anki, Halmstad
Lindgren, Bengt, Halmstad
Lindkvist, Martin, Halmstad
Lindquist, Alice, Halmstad
Lindqvist, Anna, Halmstad
Lindwe, Leili, Halmstad
Ljung, Eva, Halmstad
Ljung, Lennart, Halmstad
Ljung, Urban, Halmstad
Lorentzson, Lars-Erik, Halmstad
Lovén, Bo, Halmstad
Ludvigsson, Eva, Halmstad
Lundberg, Hedvig, Halmstad
Lundblad, Ann-Marie, Halmstad
Lundborg, Anette, Halmstad
Lundgren, Christer, Gullbrandstorp
Lundholm, Göran, Eldsberga

Löfström, Ingrid, Linköping
Lörcincz, Lazar, Halmstad
Löwander, Sven, Halmstad
Malm-Andreasson, Liselott, Halmstad
Mangfors Hallberg, Maria, Halmstad
Mared, Lena, Oskarström
Martinsson, Inga, Haverdal
Metz, Udo, Halmstad
Mårtensson, Lars-Olof, Halmstad
Nidhög, Eva, Halmstad
Nielsen, Svend, Halmstad
Nilsson, Anita, Gullbrandstorp
Nilsson, Ingegerd, Halmstad
Nordgaard, Torleif, Halmstad
Olsson, Kent, Åled
Olsson, Sten, Halmstad
Oskarsson, Christer, Halmstad
Pennman, Birgitta, Halmstad
Persson, Per-Olof, Åled
Persson, Seija, Halmstad
Persson, Staffan, Halmstad
Persson, Sven, Haverdal
Persson, Åke, Halmstad
Petersson, Helena, Halmstad
Plepla, Ann-Marie, Harplinge
Ramnemark, Lena, Halmstad
Ramnerö, Margareta, Halmstad
Ranefjärd, Anette, Halmstad
Raask, Rolf, Halmstad
Revå, Stellan, Halmstad
Robertsson, Rolf, Haverdal
Samuelsson, Börje, Halmstad
Samuelsson, Jonas, Halmstad
Samzelius, Siv, Oxie
Sandberg, Birgitta, Halmstad
Schell, Thomas, Halmstad
Schulz, Manfred, Halmstad
Simonsson, Gisela, Halmstad
Sköld, Johan, Harplinge
Sonnag, Eva, Halmstad
Spånggård, Anne-Marie, Gullbrandstorp
Stané, Helmut, Halmstad
Stegmark, Anders, Halmstad
Strandberg, Susanne, Halmstad
Styrnell, Kristin, Halmstad
Svensson, Bengt, Halmstad
Svensson, Lars Tore, Halmstad
Svensson, Lennart, Halmstad
Svensson, Thorbjörn, Halmstad
Söder, Anna-Stina, Halmstad
Söderberg, Bengt, Halmstad
Sörensen, Ditte, Halmstad
Tagesson, Claes, Halmstad
Tangen, Geir, Halmstad
Tengroth, Karl, Halmstad
Träff, Jörgen, Falkenberg
Törner, Gunilla, Halmstad
Widerström, Anders, Halmstad
Winberg, Jeanette, Halmstad
Winnberg, Evert, Halmstad
Wobbe, Angela, Halmstad
Wolle, Ulla-Britt, Halmstad
Åberg, Jan, Halmstad
Åqvist, Ingela, Halmstad
Öijerholm, Jarl, Halmstad
Österblad, Vibeke, Kvibille

HalmstadBudet är medlemsblad för Föreningen Gamla Halmstads medlemmar. Redaktion: Love Janson och Anders Bergen-ek. Copyright Föreningen Gamla Halmstad och respektive författare. Med stöd av kulturnämnden i Halmstad.

Föreningen Gamla Halmstad

Fredsgatan 5, 302 46 Halmstad. Tel. 035 - 21 40 40.

Hemsida: www.gamlahalmstad.se E-post: info@gamlahalmstad.se

Expeditionen är öppen mån - tor 9 - 11.